

مدل سازی و تخمین عمر خستگی رایزرهای دریایی در سکوهای ثابت

امیر مقیسه^{۱*}، همایون ریاحی^۲، عباس رهی^۳

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده فنی، دانشگاه رازی
۲- استادیار، دانشکده فنی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی
۳- استادیار، دانشکده فنی، دانشگاه رازی

* کرمانشاه، باغ ابریشم، دانشگاه رازی

amirmoghiseh@gmail.com

چکیده- در این مقاله نوسان رایزر در راستای جریان و همچنین در جهت عمود بر آن مدل سازی و تحلیل می شود. از آنجا که رایزرهای تحت اثر نیروهای تناوبی درگ و لیفت قرار دارند، نوسان رایزر در هر مقطع موجب بروز تنفس های متناوبی می شود که این تنفس ها انباست آسیب خستگی در رایزر را به دنبال داشته و عمر آن را محدود می سازد. پس از مدل سازی نیروها و بررسی معادلات حاکم بر حرکت، این تنفس های نوسانی تخمین زده شده و بر اساس تاریخچه بارگذاری در هر مقطع از رایزر، آسیب انباسته شده محاسبه می شود.

کلیدواژگان: آسیب خستگی، رایزر دریایی، تنفس های متناوب.

جریان توسط اسپارکیایا (Sparckaya 1979) بررسی شده است. او مدلی استاتیکی و دینامیکی را برای پیش بینی رفتار سیلندر در جریان یکنواخت ارائه کرد. Iwan (1981) مدلی را برای پیش بینی رفتار دینامیکی رایزر در جریان غیر یکنواخت مطرح کرد. Baarholm et al. (2006) تغییر مطالعه خستگی در رایزرهای دریایی در دو جهت جریان و عمود بر آن پرداختند. Newman et al. (1997) شکل سیلندر انعطاف پذیر و اثر آن را بر میدان جریان بررسی کردند. Bishop et al. (1964) و نیز Birkoff et al. (1957) برای اولین بار از معادلات وندرپول برای

۱- مقدمه
رایزر وظیفه هدایت مته های حفاری و انتقال مواد استخراج شده به سکو را بر عهده دارد. در شرایط واقعی رایزر تحت اثر نیروهای ناشی از موج و جریان آب قرار دارد. جریان آب در بر خورد با رایزر موجب بروز نیروی درگ در راستای جریان و نیروی لیفت در جهت عمود بر آن خواهد شد. این نیروها از آنجا که وابسته به پروفیل جریان هستند، تابعی از زمان بوده و موجب بروز تنفس هایی متناوب در رایزر می شوند که بروز خستگی در رایزر را به دنبال دارد. اثر متقابل سیلندر حاوی سیال و

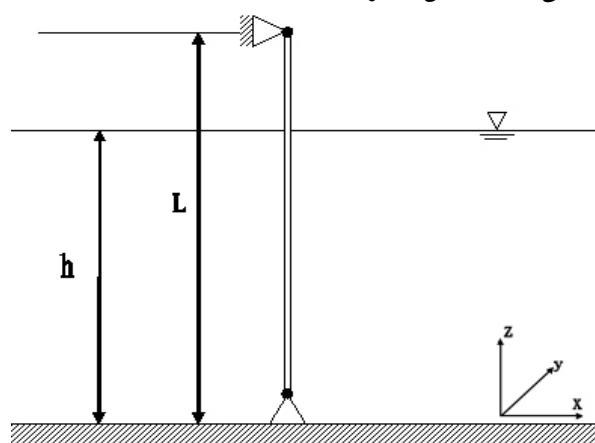
خستگی قطعات و همچنین قاعده پالمگرن ماینر، میزان انباست خستگی و عمر خستگی رایزرهای بررسی و اثر وقوع تشدید بر آن مطالعه می‌شود.

۲- مدل‌سازی

معمولًاً طول رایزر نسبت به سطح مقطع آن از بزرگی قابل توجهی برخوردار است؛ لذا استفاده از تئوری اولر برنولی بهمنظور بهدست آوردن معادلات نوسان رایزر مناسب است. در این مطالعه شرایط تکیه‌گاهی رایزر در محل اتصال آن به سکو و همچنین تأسیسات سرچاهی به صورت لولا در نظر گرفته می‌شود (Chakrabarti, 2005).

نیروی وارد شده بر رایزر در راستای جریان آب، نیروی درگ است که با استفاده از رابطه موریسون اصلاح شده با در نظر گرفتن سرعت برآیند میان رایزر و جریان آب توصیف می‌شود. در راستای عمود بر جریان دو نیرو بر رایزر عمل می‌کنند که شامل نیروی لیفت نوسانی ناشی از تشکیل جریان گردابهای در پشت رایزر و اثر استهلاک‌کننده سیال خواهد بود. شکل ۱ مدل مورد استفاده در این مطالعه را نشان می‌دهد.

مدل‌سازی جریان حول سیلندر استفاده کردند. (Facchinetti et al. 2002) اثر حرکت سیلندر بر نوسان نیروی لیفت را برای کابل کشیده شده بررسی کرد. (Mathelin et al. 2002) تحقیقات فچیتی را پیش برده و ارتعاش ناشی از جریان گردابهای را برای کابل کشیده شده در معرض جریان برشی مطالعه کردند. همچنین (Tang et al. 2006) رفتار دینامیکی رایزر را در حضور نیروی لیفت ناشی از جریان گردابهای بررسی کردند. در هیچ‌یک از مطالعات فوق اثر همزمان ارتعاش رایزر در دو راستا و در شرایط واقعی بهمنظور مطالعه خستگی و بررسی اثر وقوع تشدید بر انباست آسیب در نظر گرفته نشده است. در این تحقیق در مرحله اول معادلات حاکم بر حرکت رایزر بر اثر نیروهای در جهت جریان با استفاده از رابطه موریسون بهدست آمده و در مرحله بعدی با استفاده از روابط سیالاتی بهمنظور تخمین نیروی لیفت، به استخراج معادلات حرکت رایزر در جهت عمود بر راستای جریان پرداخته می‌شود. با یافتن معادلات حاکم بر نوسان رایزر و با استفاده از نظریه اولر برنولی می‌توان توزیع تنش خمشی نوسانی در طول رایزر را در هر دو جهت یافت. در نهایت با استفاده از تنش‌های بهدست آمده و با بهره‌گیری از نظریه شیگلی در تخمین عمر

شکل ۱ مدل رایزر برای استخراج معادلات

درگ، C_M ضریب اینرسی، \ddot{x} به ترتیب شتاب و سرعت رایزره در هر عمق، V حجم مؤثر رایزره در واحد طول و Du/Dt شتاب ذرات سیال در هر عمق است. پروفیل سرعت مورد استفاده برای میدان موج به صورت

رابطه (۵) است:

$$u = a \cdot \sigma \cdot \frac{\cosh(Kz)}{\sinh(Kh)} \cdot \cos(\sigma t + Kx) \quad (5)$$

که در آن a دامنه موج، K عدد موج و برابر $2\pi/L_w$ عمق آب، σ فرکانس موج و L_w طول موج است. پروفیل جریان آب نیز به صورت رابطه (۶) در نظر گرفته می‌شود:

$$V_C = v_t + v_w \cdot z \quad (6)$$

در این رابطه، v_t سرعت جریان در بستر دریا و v_w ضریبی مثبت است. بر این اساس رابطه نهایی حاکم بر ارتعاش رایزره در راستای جریان به صورت زیر است:

$$\begin{aligned} EI \frac{\partial^4 x}{\partial z^4} - \frac{\partial}{\partial z} \left[T_{e(z,t)} \cdot \frac{\partial x}{\partial z} \right] + m_t \cdot \frac{\partial^2 x}{\partial t^2} &= \frac{1}{2} C_D \cdot \rho \cdot A \cdot \\ (a \cdot \sigma \cdot \frac{\cosh(Kz)}{\sinh(Kh)}) \cdot \cos(\sigma t + Kx) + v_t + v_w \cdot z - \dot{x} & \\ \left| a \cdot \sigma \cdot \frac{\cosh(Kz)}{\sinh(Kh)} \cdot \cos(\sigma t + Kx) + v_t + v_w \cdot z - \dot{x} \right| & \quad (7) \\ - C_M \cdot \rho \cdot V \cdot a \cdot \sigma^2 \cdot \frac{\cosh(Kz)}{\sinh(Kh)} \cdot \sin(\sigma t + Kx) - & \\ (C_M - 1) \rho \cdot V \cdot \frac{\partial^2 x}{\partial t^2} & \end{aligned}$$

شرط مربوطی حاکم بر مسئله به صورت زیر در نظر گرفته می‌شود:

$$\begin{aligned} At Upper End & \left\{ \begin{array}{l} x_{(l,t)} = 0 \\ EI \frac{\partial^2 x}{\partial z^2}_{(l,t)} = 0 \end{array} \right. \\ At Bottom End & \left\{ \begin{array}{l} x_{(0,t)} = 0 \\ EI \frac{\partial^2 x}{\partial z^2}_{(0,t)} = 0 \end{array} \right. \quad (8) \end{aligned}$$

۳- استخراج معادلات

استفاده از مدل تیر اولر برنبولی، رابطه (۱) را به عنوان رابطه دینامیکی حاکم بر حرکت رایزره در راستای جریان به دست می‌دهد:

$$EI \frac{\partial^4 x}{\partial z^4} - \frac{\partial}{\partial z} \left[T_{e(z)} \cdot \frac{\partial x}{\partial z} \right] + m_t \cdot \frac{\partial^2 x}{\partial t^2} = F_{t(z,t)} \quad (1)$$

که در آن x جایه‌جایی افقی رایزره، E و I به ترتیب مدول یانگ و گشتاور اینرسی خمی رایزره، $T_{e(z)}$ نیروی محوری مؤثر وارد شده بر رایزره در واحد طول، m_t جرم رایزره و سیال درون آن بر واحد طول و $F_{t(z,t)}$ نیروی ناشی از جریان است که در جهت x بر واحد طول رایزره وارد می‌شود. نیروی محوری مؤثر وارد شده بر واحد طول رایزره به صورت رابطه زیر بیان می‌شود:

$$T_{e(z,t)} = T + \left(m_s \cdot g - \gamma \cdot \frac{\pi}{4} \cdot D^2 \right) (h - z) \quad (2)$$

که در آن، m_s جرم واحد طول رایزره، γ وزن مخصوص آب دریا، D قطر خارجی رایزره، d قطر داخلی رایزره و g شتاب گرانش زمین و T پیش‌کشش اعمال شده بر رایزره است که در این تحقیق به صورت ضریبی از وزن شناوری رایزره در نظر گرفته می‌شود:

$$T = f \cdot l \cdot \left(m_s \cdot g - \gamma \cdot \frac{\pi}{4} \cdot D^2 \right) \quad (3)$$

که l طول رایزره و f ضریب اعمال پیش‌کشش است. نیروی برآیند ناشی از برخورد جریان با رایزره، $F_{t(z,t)}$ با استفاده از رابطه موریسون تخمین زده می‌شود (Birkoff 1957):

$$\begin{aligned} F_{t(z,t)} &= \frac{1}{2} C_D \cdot \rho \cdot A \cdot (u + V_C - \dot{x}) \cdot |u + V_C - \dot{x}| + \\ C_M \cdot \rho \cdot V \cdot \frac{Du}{Dt} - (C_M - 1) \rho \cdot V \cdot \ddot{x} & \quad (4) \end{aligned}$$

در این رابطه ρ چگالی آب دریا، A مساحت مؤثر بر واحد طول، V_C سرعت جریان آب، u سرعت موج، C_D ضریب

۴- تعیین تاریخچه بارگذاری و تخمین آسیب خستگی

حل تحلیلی معادلات (۷) و (۱۱) به دلیل وجود ترم‌های غیرخطی بسیار دشوار خواهد بود. استفاده از روش‌های عددی تفاضل محدود و رانج کاتای مرتبه چهارم جابجایی هر نقطه از رایزر را در طول آن و در دو راستای جریان و عمود بر آن بهدست می‌دهد. بر این اساس می‌توان با استفاده از روابط (۱۲) و (۱۳) تنش‌های خمشی وارد بر رایزر را در هر نقطه بهدست آورد.

$$\sigma_{P1,P3} = \frac{T_{e(z)}}{\pi/4(D^2 - d^2)} \pm \frac{ED}{2} \frac{d^2 x}{dz^2} \quad (12)$$

$$\sigma_{P2,P4} = \frac{T_{e(z)}}{\pi/4(D^2 - d^2)} \pm \frac{ED}{2} \frac{d^2 y}{dz^2} \quad (13)$$

شکل ۲ سطح مقطع رایزر را نشان می‌دهد. روشن است که نوسان رایزر در راستای جریان در نقاط P_1 و P_3 و P_2 و P_4 ارتعاش آن در راستای عمود بر جریان در نقاط P_1 و P_2 و P_3 و P_4 تنش خمشی ایجاد خواهد کرد. همان‌طور که اشاره شد از آنجا که این بارگذاری در این نقاط تابعی از زمان است، پدیده خستگی در رایزر رخ خواهد داد و هرچه دامنه این تنش‌ها بیشتر باشد، اثر افزون‌تری بر کاهش عمر خستگی رایزر خواهد داشت.

به همین ترتیب رابطه حاکم بر نوسان رایزر در راستای عمود بر جریان به صورت رابطه (۹) ارائه می‌شود.

$$EI \frac{\partial^4 y}{\partial z^4} - \frac{\partial}{\partial z} \left[T_{e(z)} \cdot \frac{\partial y}{\partial z} \right] + m_t \cdot \frac{\partial^2 y}{\partial t^2} = F_{y(z,t)} \quad (9)$$

در این رابطه $F_{y(z,t)}$ برآیند نیروهای وارد شده بر رایزر در راستای عمود بر جریان بوده و به صورت زیر در نظر گرفته می‌شود:

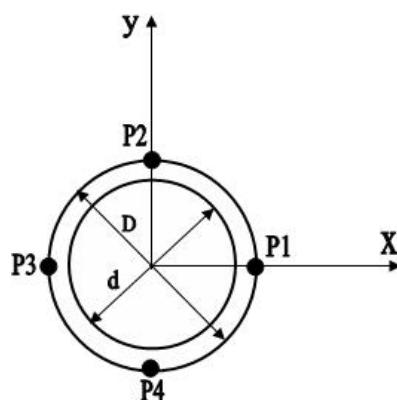
$$F_{y(z,t)} = \frac{1}{2} \cdot \rho \cdot A \cdot (V_C + u)^2 \cdot C_L \cdot \cos(\omega_s t) - \quad (10)$$

$$\frac{1}{2} C_D \cdot \rho \cdot A \cdot (\dot{y}) |\dot{y}| - (C_M - 1) \rho \cdot V \cdot \ddot{y}$$

که در آن \ddot{y} , \dot{y} به ترتیب شتاب و سرعت رایزر در راستای عمود بر جریان، C_L ضریب نیروی لیفت و ω_s فرکانس تولید گردابه است.

شرایط مرزی این مسئله نیز مانند رابطه (۸) است. بنابراین معادله (۱۱) به عنوان معادله حاکم بر حرکت رایزر در راستای عمود بر جریان آب و امواج حاصل می‌شود.

$$EI \frac{\partial^4 y}{\partial z^4} - \frac{\partial}{\partial z} \left[T_{e(z,t)} \cdot \frac{\partial y}{\partial z} \right] + m_t \cdot \frac{\partial^2 y}{\partial t^2} = \frac{1}{2} \cdot \rho \cdot A \cdot (a \cdot \sigma \cdot \frac{\cosh(Kz)}{\sinh(Kh)}) \cdot \cos(\sigma t + Kx) + v_t + v_w \cdot z^2 \cdot C_L \cdot \cos(\omega_s t) - \frac{1}{2} C_D \cdot \rho \cdot A \cdot (\dot{y}) |\dot{y}| - (C_M - 1) \rho \cdot V \cdot \ddot{y} \quad (11)$$

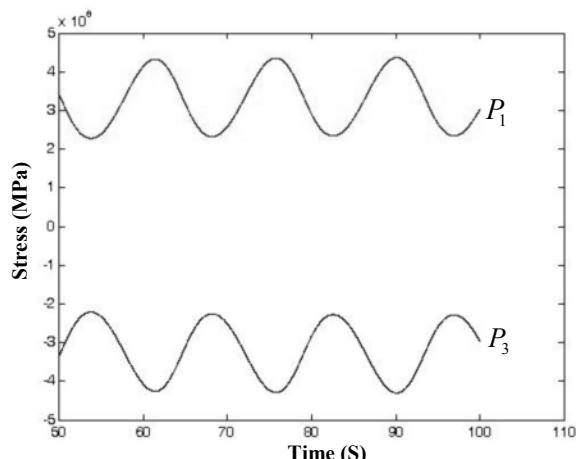

شکل ۲ سطح مقطع رایزر و نقاط مورد نظر برای تعیین تنش‌ها در جهت جریان (x) و در جهت عمود بر جریان (y)

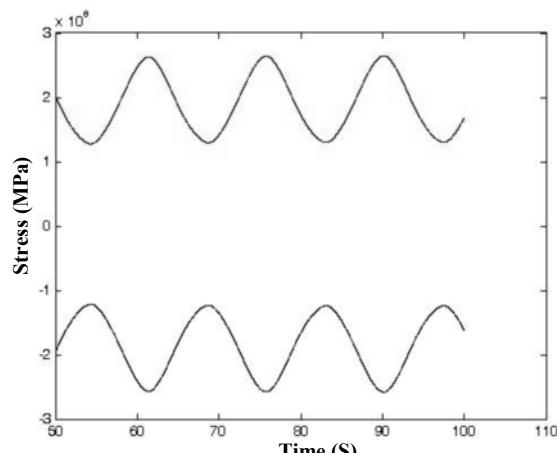
خمش می‌شود، سطح خارجی لوله در یک سمت دچار کشش و در سوی دیگر دچار فشردگی می‌شود.

جدول ۲ مشخصات رایزر

۰/۲۳ (m)	قطر داخلی	۱۷۸ (m)	طول رایزر
۲۰۰ GPa	مدول یانگ	۰/۲۵ (m)	قطر خارجی
۷۸۵۰ (Kg/m³)			چگالی رایزر
۲۱۷۵ (Kg/m³)			چگالی سیال درون رایزر

شکل ۳ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت جریان
(f=0, depth=17m)

شکل ۴ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت عمود بر
جریان (f=0, depth=17m)

با به دست آوردن تاریخچه بارگذاری در هر مقطع رایزر، رابطه (۱۴) بر اساس نظریه شیگلی به منظور تخمین انباشت آسیب خستگی در رایزر به کار برد می‌شود (Shigly, 2001)

$$\sigma_{ar} = \frac{\sigma_a}{1 - \frac{\sigma_m}{\sigma'_f}} = A_f N_f^B \quad (14)$$

که در این رابطه N_f عمر، σ_{ar} دامنه تنش کاملاً معکوس شونده، σ_a دامنه تنش نوسانی، σ_m میانگین تاریخچه بارگذاری و A_f و B ثوابت مربوط به جنس است. لازم است ذکر شود که دوره‌های بارگذاری بر اساس روش رینفلو شمارش شده و آسیب انباشت شده بر اساس رابطه پالم‌گرن ماینر به دست می‌آید. با توجه به حضور تنش میانگین در هر مقطع از رابطه اصلاح شده مربوط به تنش کامل معکوس شونده استفاده می‌شود (Dowling, 1999).

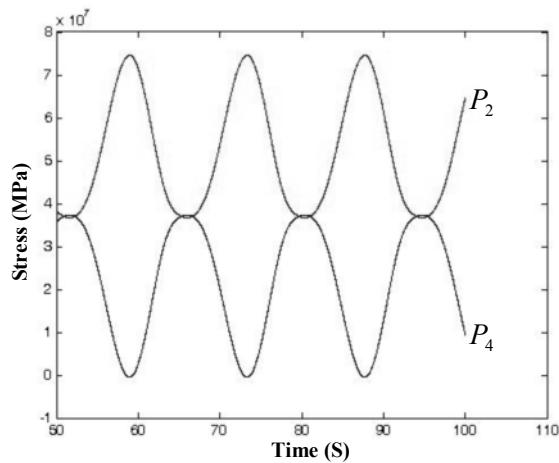
۵- حل معادلات و تحلیل نتایج

داده‌های جداول ۱ و ۲ به منظور حل معادلات و بررسی نتایج استفاده شده است.

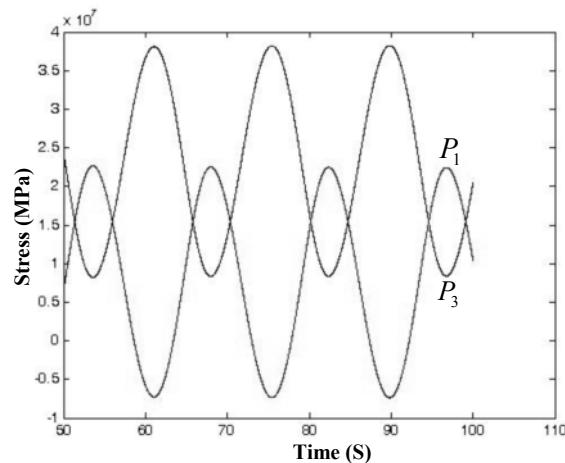
جدول ۱ مشخصات محیطی

۰/۸	ضریب درگ	۱۷۰ (m)	عمق آب
۱/۸	ضریب ایترسی	۳۰۰ (m)	طول موج
۰/۵	ضریب لیفت	۴ (m)	دامنه امواج
$V_w = ۰/۰۰۷$ (l/s)	ضریب پروفیل جریان		
$V_t = ۰/۴$ (m/s)	سرعت در بستر دریا		
۱۰۲۵ (Kg/m³)	چگالی آب دریا		

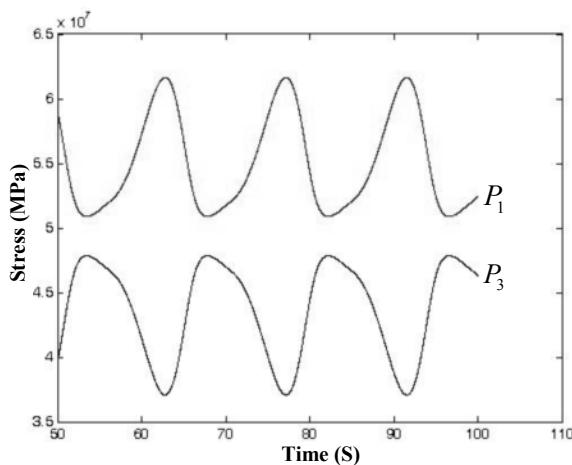
شکل‌های ۳ تا ۶ تاریخچه بارگذاری در هر مقطع از رایزر را برای ارتعاش در راستای جریان و نیز در جهت عمود بر آن نشان می‌دهند. زمانی که رایزر در هر جهت دچار

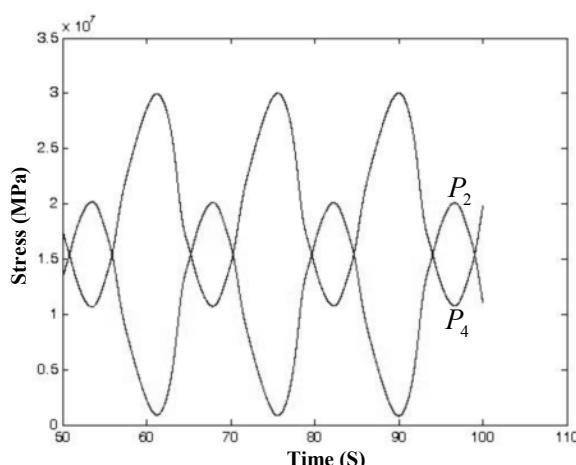
شکل ۸ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت عمود بر جریان
($f=1$, depth=17m)

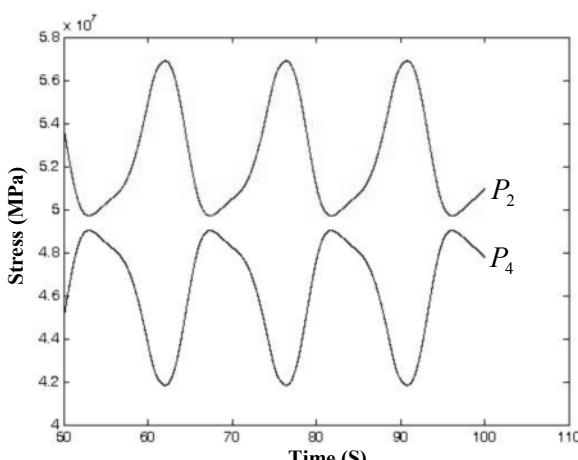
شکل ۵ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت جریان
($f=0$, depth=85m)

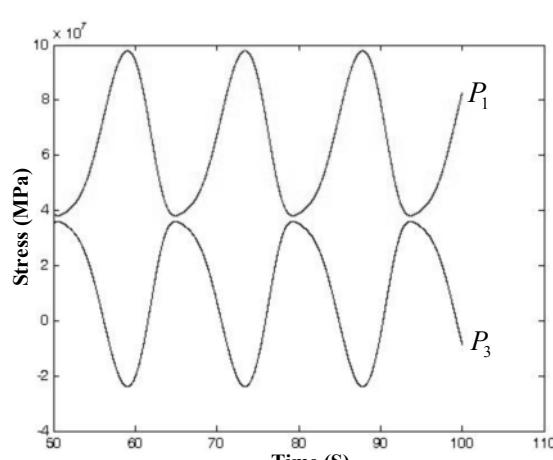
شکل ۹ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت جریان
($f=1$, depth=85m)

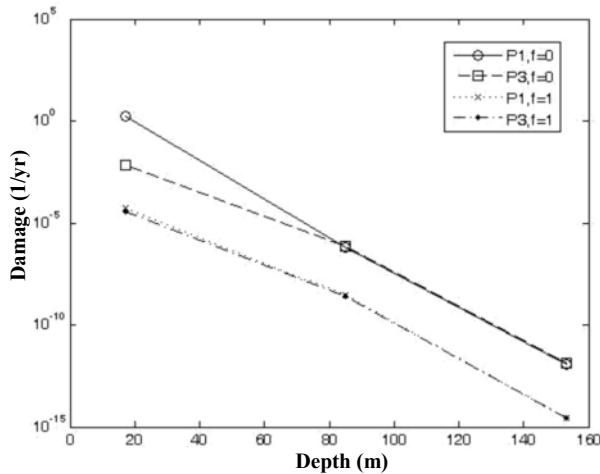
شکل ۶ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت
عمود بر جریان ($f=0$, depth=85m)

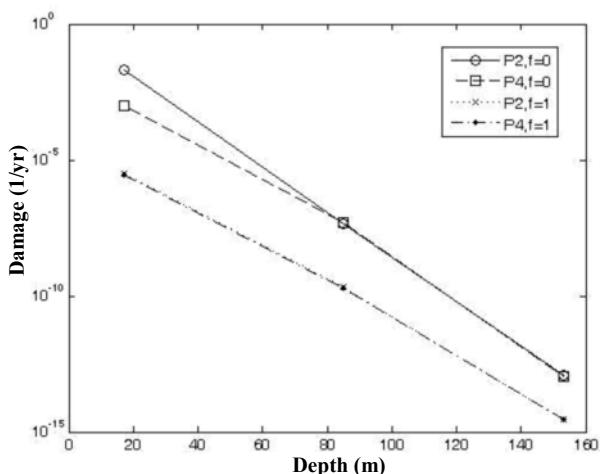
شکل ۱۰ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت عمود بر جریان
($f=1$, depth=85m)

شکل ۷ تاریخچه تنش برای ارتعاش در جهت جریان
($f=1$, depth=17m)

شکل ۱۱ اثر اعمال پیش‌کشش بر آسیب انباشته شده
در اثر نوسان رایزر در جهت جریان

شکل ۱۲ اثر اعمال پیش‌کشش بر آسیب انباشته شده
در اثر نوسان رایزر در جهت عمود بر جریان

شکل‌های ۱۱ و ۱۲ به خوبی نشان می‌دهند که اعمال پیش‌کشش بر رایزر - به دلیل کاهش دامنه تنش‌های نوسانی - موجب کاهش آسیب انباشته شده در هر مقطع از رایزر بر اثر ارتعاش آن در راستای جریان و همچنین عمود بر آن می‌شود. شکل‌های ۱۳ و ۱۴ وضعیتی را نشان می‌دهند که تشدید در رایزر رخ داده است. برای مطالعه چنین وضعیتی فرکانس تولید امواج و فرکانس تولید گردابه‌ها برابر با فرکانس طبیعی اول رایزر در نظر گرفته

این نمودارها برآیند تنش وارد شده بر نقاط P_1, P_2, P_3, P_4 را زمانی که کشش اولیه به رایزر وارد نشده ($f=0$) نشان می‌دهند. مقایسه این نمودارها با شکل‌های ۷ تا ۱۰ که بارگذاری در حضور کشش اولیه با ضریب $f=1$ را نشان می‌دهند، اثر دوگانه افزایش کشش را نشان می‌دهد. به وضوح مشاهده می‌شود که در مناطق نزدیک سطح دریا که به دلیل نیروهای بزرگ ناشی از امواج، دامنه نوسان رایزر و در نتیجه تنش خمینی زیاد است، اعمال کشش موجب کاهش دامنه نوسان و در نتیجه کاهش تنش خمینی وارد بر رایزر می‌شود؛ اما در مناطق دور از سطح - که دامنه نوسان به دلیل کاهش نیروی امواج تقلیل می‌یابد - در صورتی که عمق به اندازه‌ای زیاد نباشد که وزن رایزر اثر قابل توجهی بر رفتار آن داشته باشد، اثر نیروی محوری در تنش اعمال شده غالب بوده و در چنین شرایطی اعمال کشش افزایش تنش میانگین را در بر خواهد داشت. در این مناطق نیز به دلیل کاهش دامنه نوسان رایزر، دامنه تنش خمینی وارد بر آن کاهش می‌یابد. پیش‌بینی می‌شود که با توجه به توزیع تنش در طول رایزر، حداقل میزان انباشت خستگی در مناطق نزدیک سطح دریا رخ دهد. این موضوع در شکل‌های ۱۱ و ۱۲ نشان داده شده است.

از شکل‌های فوق می‌توان نتیجه گرفت که دامنه تنش‌های خمینی ایجاد شده در نزدیکی سطح دریا - به دلیل غالب بودن اثر امواج - منجر به افزایش آسیب انباشته شده در رایزر می‌شود. با افزایش عمق این آسیب کاهش می‌یابد. علت این امر را می‌توان این گونه توضیح داد که جمله غالب در انباشتگی آسیب، دامنه تنش‌های نوسانی است و به دلیل کاهش چشمگیر دامنه این تنش‌ها با افزایش عمق، آسیب ایجاد شده نیز کاهش پیدا می‌کند.

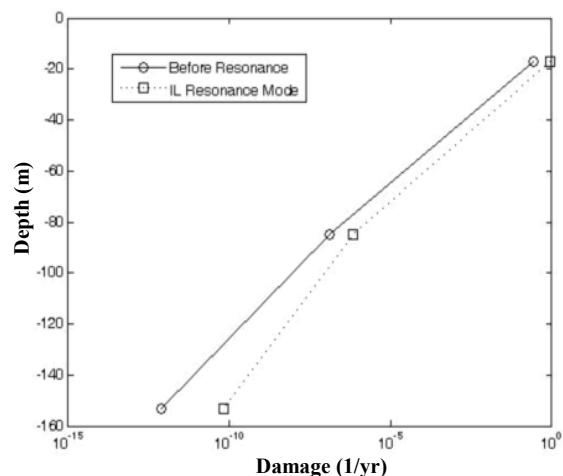
۶- نتیجه‌گیری

در این مقاله نوسان رایزر در دو راستای جریان و عمود بر آن مطالعه و مشاهده شد که افزایش کشش در مناطق نزدیک سطح دریا - به دلیل کاهش تنش خمینی نوسانی - موجب کاهش تنش در رایزر می‌شود؛ اما در مناطقی که دامنه نوسان و در نتیجه مقدار تنش خمینی اندک است، افزایش کشش، موجب رشد تنش میانگین کششی وارد بر رایزر می‌شود؛ اما در عین حال موجب کاهش دامنه تنش‌های نوسانی نیز می‌شود. همچنین مشاهده شد که اعمال پیش‌کشش، علی‌رغم افزایش تنش میانگین وارد بر رایزر، به دلیل کاهش دامنه تنش‌های نوسانی، افت آسیب مشاهده شد که وقوع تشدید منجر به افزایش آسیب خستگی در طول رایزر می‌شود و این اثر به دلیل حضور نیروی قابل توجه ناشی از امواج و افزایش سرعت نوسان رایزر در مناطق نزدیک سطح دریا، رشد بیشتری خواهد داشت.

۷- فهرست علائم

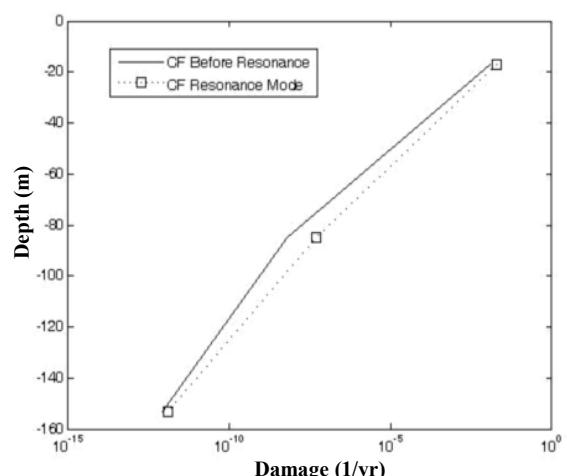
A	مساحت مؤثر بر واحد طول
A_f	ثابت مربوط به جنس
a	دامنه موج
B	ثابت مربوط به جنس
C_D	ضریب درگ
C_L	ضریب نیروی لیفت
C_M	ضریب اینرسی
d	قطر داخلی رایزر
D	قطر خارجی رایزر
Du/Dt	شتاب ذرات سیال در هر عمق
E	مدول یانگ
$F_{(z,t)}$	برآیند نیروی ناشی از جریان در جهت x

شده است. می‌توان استنباط کرد که آسیب انباشته شده در رایزر با وقوع تشدید افزایش می‌یابد. روشن است که آسیب خستگی در جهت جریان، ناشی از دامنه بیشتر نوسان در حضور نیروهای بزرگ ناشی از موج بیشتر است و طبیعتاً اثر وقوع تشدید در این حالت شدیدتر از ارتعاش رایزر در جهت عمود بر جریان خواهد بود؛ این افزایش برای شرایط محاسبه شده در حدود $3/5$ برابر است.

شکل ۱۳ اثر تشدید بر آسیب انباشته شده

در اثر نوسان رایزر در راستای جریان

شکل ۱۴ اثر تشدید بر آسیب انباشته شده در اثر نوسان رایزر

در راستای عمود بر جریان

- منابع

- Sparckaya, T. (1979). "Vortex-induced oscillation: a selective review", *J. Applied Mechanics*, 46, pp. 241-248.
- Iwan, W.D. (1981). "The Vortex-induced oscillation of non-uniform structural system", *J. Sound and Vibration*, 79, pp. 291-301.
- Baarholm, G.S. and Larsen, C.M. and Lie, H. (2006). "On fatigue damage accumulation from in-line and cross-flow vortex-induced vibrations on risers", *J. Fluids and Structures*, 22, pp. 109-127.
- Newman D.J. and Karniadakis G.E. (1997). "A direct numerical simulation study of flow past a freely vibrating cable", *J. Fluids and Structures*, 10, 439-453.
- Bishop, R.E.D and Hassan, A.Y. (1964). "The lift and the drag forces on a circular cylinder oscillating in flowing fluid", *Philosophical Transactions of the Royal Society of London*, 277, pp. 51-75.
- Birkoff, G. and Zarantanello, E.H. (1957). "Jets, Wakes and Cavities", New York, Academic Press.
- Facchinetti, M.L., Langre, E., Biolley, F. (2002). "Vortex shedding modeling using diffusive van der pol oscillators", *Comptes Rendus Mecanique* 330, pp. 451-456.
- Mathelin, L., Langre, E. (2005). "Vortex-induced vibrations and waves under shear flow with a wake oscillator model", *J. Fluids and Structures*, 24, pp. 478-490.
- Tang, Y.G., Zhang, S.X., Yi, C. (2006). "Nonlinear vibration behaviors of casing pipe in the deep water", *J. Sound and Vibration*, 297, pp. 408-413.
- Chakrabarti, S.K. (2005). "Handbook of Offshore Engineering", Elsevier.
- Shigly, J.E., Mischke, C.R. (2001). C.R Mischke. "Mechanical Engineering Design", McGraw-Hill, New York.
- Dowling, N.E. (1999). "Mechanical Behavior of Materials", Wiley, New York.

$F_{y(z,t)}$	برآیند نیروهای وارد بر رایزر
f	در راستای عمود بر جریان
g	ضریب اعمال پیشکشش
h	شتاب گرانش زمین
I	عمق آب
K	گشتاور اینفرسی خمثی رایزر
l	عدد موج
L_w	طول رایزر
m_s	طول موج
m_t	جسم واحد طول رایزر
N_f	جسم رایزر و سیال درون آن بر واحد طول
T	عمر
$T_{e(z)}$	پیشکشش اعمال شده بر رایزر
u	نیروی محوری مؤثر وارد شده بر رایزر بر واحد طول
V	سرعت موج
V_C	حجم مؤثر رایزر بر واحد طول
v_t	سرعت جریان آب
v_w	سرعت جریان در بستر دریا
x	سرعت رایزر در راستای جریان
\dot{x}	شتاب رایزر در راستای جریان
\ddot{x}	سرعت رایزر در راستای عمود بر جریان
\dot{y}	شتاب رایزر در راستای عمود بر جریان
\ddot{y}	چگالی آب دریا
ρ	فرکانس موج
σ	دامنه تنش نوسانی
σ_a	دامنه تنش کاملاً معکوس شونده
σ_{ar}	میانگین تاریخچه بارگذاری
σ_m	فرکانس تولید
ω_s	وزن مخصوص آب دریا
γ	